Anul al 55-lea 16 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 16 Pagini Nr. 104 Vineri 15 Aprilie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Eroismul cetățenesc

Un lucrător tipograf coboară depe bicicletă și intră într'o măcelărie. Un răufăcător îi fură bicicleta. Urmărindu-l, păgubașul dă alarma. Un tânăr se ia după hoț și-l prinde. Acesta trage cu revolverul și-l omoară.

Fapt întâmplat la marginea Capitalei, într'una din serile trecute. Asasinul își va lua pedeapsa.

Până atunci însă se cuvine să fie subliniat eroismul victimei.

Actele de asemenea natură, datorite exclusiv instinctului apărării sociale, se ridică la înălțimea unor jertfe sublime.

In multe țări, ele sunt elogiate în mod public, ca un omagiu postum pentru abnegația supremă, ca o dovadă că societatea nu uită elementele capabile de elanuri generoase până la sacrificiul vieții.

Spre a nu vorbi decât despre Franța, premiul Montyon, formează una din recompensele cele mai importante ale Academiei franceze și este acordat anual tuturor acelora cari se disting și moștenitorilor acelora cari își pierd viața în salvarea accidentaților, în propagarea ideilor de patrie, de religie, de ordine. Medalii și decorații pentru stimularea acestui nobil sentiment sunt acordate de autorități și societăți într'o publicitate mai îndreptățită de cât aceea de care beneficiază gangsterii și asasinii.

Ar fi trist ca actualitatea vitejiei morale a lui Ene Bănică, tânăr de 24 de ani, din comuna Arțari (Ialomița) să fi durat numai atâta „cât trăesc trandafirii, adică o singură dimineață"; ca autoritățile în sfera cărora intră apărarea ordinei publice, societățile ce cultivă abnegația socială, să nu se intereseze de acest caz, să nu cerceteze dacă victima era sprijinul unei familii sărmane și să nu avizeze la ceeace se impune în asemenea împrejurări spre a nu se demoraliza spiritele capabile de sacrificiu.

Este adevărat că noul cod penal pedepsește prin articolul 595 cu închisoarea pe „acela care refuză fără just motiv să dea ajutorul ce i s'a cerut în caz de înnec, inundație, incendiu, tâlhărie sau orice alt caz de infracțiune flagrantă".

Dar credem că nu prin asemenea dispoziții, ci prin sublinierea publică a faptelor eroice de felul celui săvârșit de tânărul ialomițean, se vor înmulți eroii de rassa grănicerului împușcat pe furiș în exercițiul serviciului, a jandarmului și polițistului uciși în luptă cu bandiții, a santinelei înecate în Dunăre, sărind după un arestat ce voia să evadeze....

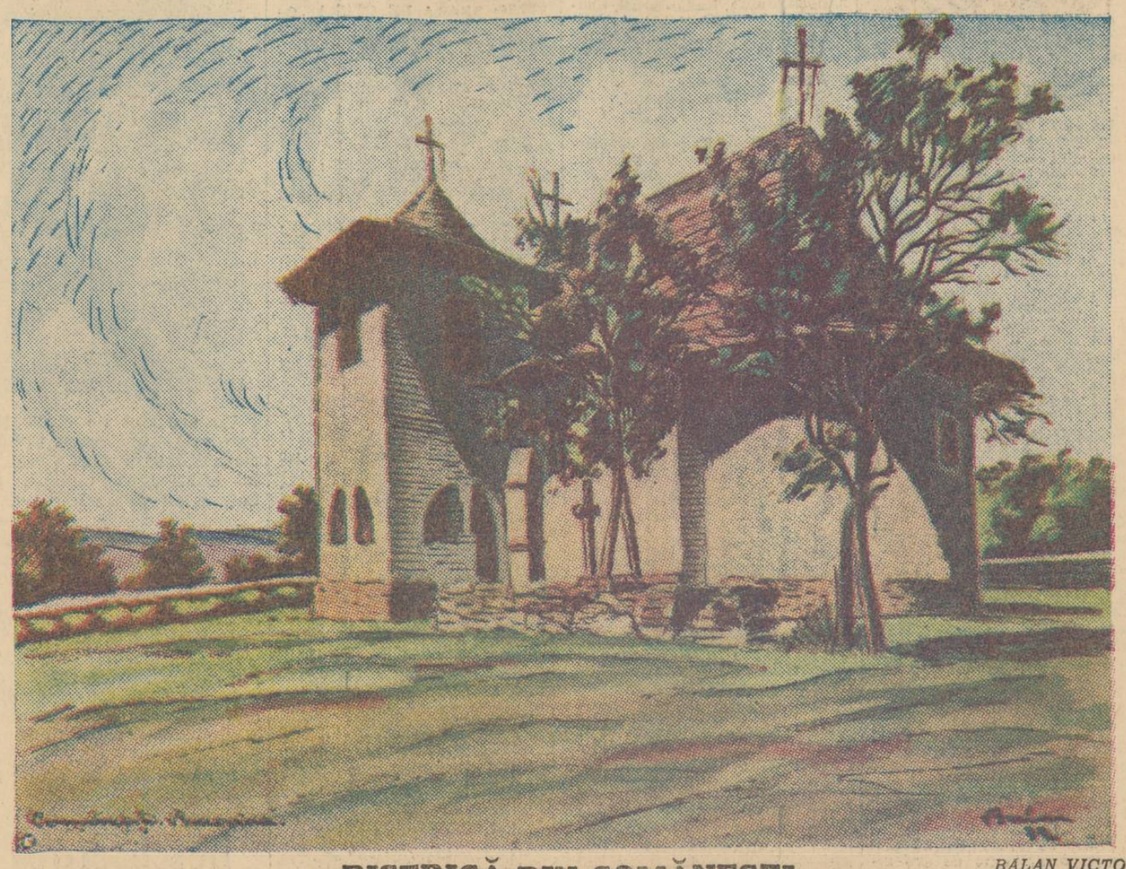

BISERICĂ DIN COMĂNEȘTI — BALAN VICTOR

Limba noastră

Când topim problemele...

„Nu știu dacă aiurea e nevoie de o așa de înverșunată luptă, ca la noi, pentru păstrarea și cinstirea patrimoniului național... Mă uit la d-ta și te urmăresc de atâta vreme cum lupți cu răbdare și stăruință pentru graiul românesc, pe care se ostenesc atâția să-l împestrițeze, să-l modernizeze.. Aiurea ar fi sărit, cred, ca un singur om, toți cărturarii în ajutorul d-tale. La noi chiar aceștia caută să te combată prin scrisul lor, chiar și prin conferințe radiofonice...".

Așa-mi scrie, din Iași, d. consilier V. I. Constantinescu, pensionar.

Adevărat. In nici o țară liberă din lume nu ar fi nevoie de o atât de înverșunată luptă pentru apărarea graiului național.

De ce la noi e altfel? Pătura noastră, așa zisă cultă, nu prea e cultă. Nu e lămurită ce e o limbă, nu cunoaște meșteșugul scrisului, nici meșteșugul de a citi. Nu e mândră de limba ei.

Acum vre-o sută de ani, Edgar Quinet scria: *„Intâiul titlu al românilor*, cel mai bătător la ochi *este, fără îndoială, limba lor...* Românii au și căpătat o mare victorie prin aceea că ei și-au dobândit dreptul de cetățenie în știință... De acum înainte este peste putință de a studia serios originile neo-latine, franceza, provensala, italiana, spaniola, portugheza, fără a introduce în această materie limba română...".

Pe când Edgar Quinet scria acestea, la noi, unii se încercau să italienizeze limba, alții s'o latinizeze, alții s'o împăneze cu franțuzisme.

Impotriva acestei porniri au luptat atâția, dar în zadar. Numărul pocitorilor a mers crescând.

După război, mai ales, stricarea limbii nu mai are nici o îngrădire. „Scriitorii", „intelectualii", aproape toți, își bat joc de limbă. O urmăresc pas cu pas, îi smulg podoabele ei frumoase și o înzorzonează cu petice de toate culorile, de toate neamurile, adunate din toate maidanele.

Și schilodirea asta e sprijinită de școală.

Iată. Vechiul meu prieten, d. Gh. Adamescu, profesor de română, membru corespondent al Academiei, a avut bunătatea să-mi trimită broșura sa, de curând tipărită: *Adaptarea la mediu a neologismelor.*

D. Adamescu, în îndoita lui calitate de profesor de română și de membru al Academiei, se ridică împotriva neologismelor?

Nu. S'a muncit să arate cum „se adaptează" neologismele, și după ce ne spune că „a opri introducerea neologismelor ar fi a sărăci limba și a o face să nu poate fi în curentul culturii generale", ajunge la încheierea: „...Calea de mijloc e cea înțeleaptă: nu ne putem lipsi de cuvinte noi pentru noțiuni noi, însă în alegerea lor să se aibă criteriul necesității. In aceasta stă rolul scriitorilor și al profesorilor".

Cum își îndeplinesc „rolul" scriitorii și profesorii, se vede în fiecare zi. Ei toate le socotesc „noțiuni noi": și *bonjur*, și *deja*, și *mersi*, și *orevoar*, și *acceptat*, și *imediat*, și *are loc*. Toate le „adaptează la mediu". Așa am ajuns că, în Țara Românească, „pătura cultă" *nu mai vorbește românește.*

Să mă ierte d. Adamescu, dar e pe un drum greșit. Oprind „introducerea neologismelor" nu „sărăcești limba". O aperi. Nu ai o grădină mai bogată, fiindcă ai lăsat să o năpădească bălăriile. Sărăcești limba prin „introducerea neologismelor". O pildă. La întrebarea: cum trebue să zicem, *soluție* sau *soluțiune*, d. Adamescu răspunde: „In chimie ne ocupăm de o *soluție*, dar în matematică vom căuta *soluțiunea* unei probleme".

Soluție în chimie merge. Dar *„soluțiunea* unei probleme" nu merge. Problemele au o *deslegare*, nu o *soluțiune*, care înseamnă *topire, stricare.* Problemele *se deslegă*, nu se *topesc. Soluțiune*, barbarism, sărăcește limba, fiindcă gonește pe *deslegare* al nostru, care e și cuvântul potrivit.

Nu, hotărît nu. Afară de termenii tehnici, despre care nu poate fi vorbă, nu ne trebue nici un cuvânt străin. Vaetele că fără neologisme nu putem fi în „curentul culturii generale", n'au nici un temeiu. Până acum, slavă Domnului, s'au întrebuințat neologismele dincolo de orice îngăduire și totuși nu se vede din nimic că am fi tărâți de „curentul culturii generale". Ba, grozăviile din manualele școlare, în frunte cu cele de română, sunt cea mai jalnică dovadă că ne-a luat și ne târăște „curentul" analfabetismului.

Adevărul e altul.

L-a spus Lanson: „Neologismul, de cele mai multe ori, nu dovedește decât NESTIINȚA *(l'ignorance)* cui îl întrebuințează". *(Conseils sur l'art d'écrire).*

L-a spus și Descartes: „Acei cari au judecata sdravănă și își rânduiesc bine gândurile pentru a le spune limpede, cât de înțeles, pot totdeauna să te facă să împărtășești ceea ce spun, *chiar dacă n'ar vorbi decât dialectul breton* (bas breton)". *(Discours de la méthode).*

Dar ce ne pasă ce zice Lanson, ce zice Descartes. Noi rămânem la neologisme. Le „adoptăm", și le „adaptăm". Cu ele nu ne trebue nici idei, nici gândire, nici limpezime, nici să cunoaștem limba românească. Ele ne vără, *fără carte*, în „curentul culturii generale". Ele, sărăcuțele, ne ajută să *soluționăm, — să topim, —* problemele.

Și e mai ușor să le *topim*, decât să le *deslegăm.*

T. PISANI

O VIZITĂ BINE VENITĂ

Peste câteva zile sosește în Capitală un distins publicist și om politic englez d. Harold Nicolson. Este, credem, de prisos să relevăm personalitatea viitorului nostru oaspete: încă de pe vremea conferinței de pace d-sa a figurat printre experții britanici și acei cari mai târziu s'au interesat, ca documentare istorică, de modul cum au decurs tratativele și discuțiile care au precedat tratatele de pace, au găsit desigur în lucrarea publicată de d. Nicolson sub titlul „Peace Making" și care conține notele sale zilnice din timpul conferinței păcii, lucruri interesante.

In mod general, notele zilnice, ținute de acei cari participă ei înșiși la anumite evenimente, nu au totdeauna un caracter de o absolută și ideală imparțialitate. Ele sunt de multe ori — și lucrul e perfect explicabil — influențate de impresiunile superficiale ale momentului; de acele stări psihologice pe cari le creiază mersul însuși al unor negocieri cari nu decurg totdeauna așa cum ar dori toată lumea și cari contrazic fie interesele unora, fie sentimentele altora. Notele zilnice nu urmăresc decât fixarea momentului, urmând ca ansamblul lor să servească mai târziu, când toate datele sunt bine precizate și când fondul chestiunilor este bine cunoscut, la degajarea adevărului și la stabilirea răspunderilor.

Judecate astfel, nu trebue să fim surprinși că și în notele zilnice ale d-lui Harold Nicolson se găsesc, în ce ne privește, unele erori și unele aprecieri nedrepte. In acele momente când dreptur ile învingătorilor întâmpinau încă rezistența manevrelor de tot felul a învinșilor și când „dreptatea" care se urmărea întâmpina, în aplicarea ei, nu numai un complex de interese contrarii dar, în multe cazuri și lipsa, explicabilă de altfel, a unor informații exacte, acel ce-și nota zilnic impresiunile, așa cum se succedau, nu putea fi ferit de erori și de părtiniri, involuntare desigur, dar nu mai puțin nedrepte.

Informațiile ulterioare au rectificat desigur și în spiritul d-lui Nicolson ceeace era greșit în notele d-sale.

De altfel suntem încredințați că cu prilejul vizitei ce o va face în România d. Nicolson va putea constata cât de legitime sunt frontierele actuale ale României, care n'a obținut — după cum a scris d-sa — „totul și mai mult decât totul", dar a obținut minimum din ce i se cuvenea după însăși părerea experților britanici.

De ani de zile noi am arătat necesitatea ca fruntași ai vieții publice, ai vieții intelectuale, să fie invitați să ne viziteze și aci, în mijlocul nostru, să vadă, să judece și apoi să se pronunțe. Când propaganda maghiară desfășura o întinsă activitate revizionistă mai ales în Marea Britanie, noi am oferit ziarului „Times" să suportăm toate cheltuelile necesare unei vizite în România a unui număr cât mai mare și mai variat de oameni politici, scriitori, ziariști, cari străbătând țara noastră dela un capăt la altul să-și poată da singuri seama de nedreptatea plângerilor maghiare.

Am fi fericiți dacă această acțiune de mare interes românesc, ar forma azi un punct din programul de activitate al ministerului nostru de externe și al direcțiunei propagandei.

Și socotim cu atât mai util să se dea o atențiune deosebită Marei Britanii, unde din nenorocire, propaganda maghiară a pătruns mai adânc și unde propaganda românească a fost cu totul insuficientă. Se vorbește de o consolidare a raporturilor noastre cu Anglia. O dorim cu toții. Dar în primul rând e necesar să fim bine și exact cunoscuți.

In Anglia, mai ales, domină încă multe păreri greșite asupra problemelor cari ne preocupă, asupra drepturilor noastre, asupra rolului nostru și asupra activității noastre pacinice.

Salutăm apropiata sosire a d-lui Harold Nicolson, ca un fericit început și ne exprimăm dorința și speranța că vizita distinsului personagiu și eminent om politic și scriitor, care va avea astfel ocazia să ne cunoască țara de aproape, nu va rămâne izolată.

O reparație târzie

Guvernul englez a adresat la 11 Aprilie Secretariatului Societății Națiunilor o notă, prin care îi cere să înscrie pe ordinea de zi a viitoarei sesiuni a Consiliului, care va avea loc la începutul lui Mai, chestiunea urmărilor, care decurg din situația actuală a Etiopiei. Cererea britanică este motivată cu faptul că numeroase state au recunoscut suveranitatea italiană în Etiopia, că printre acestea se află cinci state membre, reprezentate în consiliu și că prin urmare această situație trebue lămurită.

Tradusă în termeni mai puțin diplomatici, comunicarea engleză la Geneva înseamnă că Marea Britanie a hotărât să recunoască de drept imperiul italian în Etiopia. Această deciziune este urmarea negocierilor diplomatice, care se desfășoară de câteva săptămâni la Roma, cu probabilități de succes din ce în ce mai reale. Viitorul acord anglo-italian nu va intra însă în vigoare, decât după ce Italia va da dovezi învederate că nu intelege să dobândească în Spania avantaje strategice, de natură a pune în cauză siguranța Mediteranei apusene și după ce Marea Britanie va recunoaște suveranitatea italiană în Etiopia, ceiace înseamnă, în alte cuvinte, că securitatea italiană va fi și ea la adăpost de pericol în Mediterana răsăriteană și în Marea Roșie.

O ceartă veche de trei ani, care a fost de mai multe ori pe punctul de a aprinde focul războiului european, va fi curmată astfel și — trebue să sperăm — pentru multă vreme.

Ce diplomați — oricât de iscusiți — și ce oameni de stat —oricât de prevăzători — ar fi putut crede, acum trei ani, înainte de izbucnirea războiului etiopian că o campanie militară în Africa ar putea avea urmări atât de adânci asupra desfășurării politicii europene?

Și totuși, după începerea războiului, sau chiar după terminarea lui, o viziune mai realistă a faptelor ar fi putut înlătura multe din urmările, care apasă astăzi asupra politicii europene.

Italia nu era mânată în Africa orientală de un vis zadarnic de glorie militară. In preajma războiului mondial 900.000 de italieni emigrau anual, în căutarea pâinii, care le lipsea. După război, frontierele lumii noi se închideau pentru emigrația italiană. Țara, căreia Europa îi datora civilizația latină, creștinismul și renașterea; care a dat istoriei atâția eroi, credinței atâția martiri, artei atâtea genii, eră condamnată la foame pe ruinele trecutului. Debușeuri economice și demografice erau într'adevăr necesare Italiei. Bine sau rău condusă din punctul de vedere al formelor, întreprinderea etiopiană a Italiei a izbutit deplin pe terenul realităților. Cu 3.500 de morți, cu 15 miliarde de lire, Italia și-a dobândit un imperiu.

Recunoașterea în drept a acestui fapt al suveranității italiene în Etiopia, n'a fost numai o chestie de procedură sau o exigență de amor propriu. Câtă vreme imperiul italian nu era recunoscut de principalele state, dar mai ales de Marea Britanie, Italia nu se simțea în siguranță nici

Pentru statele membre ale Ligii și în deosebi pentru Anglia, chestiunea recunoașterii eră nespus de gingașă, căci aceasta însemna înfrângerea principiului siguranței colective.

Diplomația italiană a încercat să înlesnească deslegarea juridică a problemei recunoașterii: Suveranitatea etiopiană nu există în fapt, fiindcă a fost înlocuită de cea italiană, în baza dreptului ocupantului; în drept, fiindcă însuși Negusul a renunțat la ea. Ne aflăm deci în fața unui caz de „debellatio". Istoria politică și mai ales cea colonială este plină de asemenea cazuri. Fără îndoială, o asemenea interpretare putea explica sfârșitul, dar nu începutul războiului etiopian. Dacă însă până la urmă, statele membre ale Ligii trebuiau să sfârșiască prin a recunoaște imperiul italian, ar fi fost preferabil s'o facă încă de la început, cu o explicare juridică, decât mai târziu din necesități politice.

Efectele politice ale nerecunoașterii imperiului au fost considerabile. Italia a renunțat la politica de statu-quo stabilită în acord cu Franța și Anglia, în Aprilie 1935, la conferința dela Stresa. Separată de cele două puteri democratice, prin tensiunea provocată de chestiunea imperiului, ea se orienta spre Germania și constituia axa Roma-Berlin; se asocia la pactul anti-comunist dintre Germania și Japonia; intervenea în Spania, sub cuvânt de a combate bolșevismul; se retrăgea din Societatea Națiunilor; în fine, își concentra preocupările politice în Mediterana și se dezinteresa de Europa Centrală, în care avusese un rol atât de important, făcând astfel posibilă în ultimă analiză alipirea Austriei la Germania, pe care Italia singură ar fi putut-o împiedica.

Rare ori istoria diplomatică dă prilejul să constatăm o neprevedere mai mare și o contradicție mai supărătoare: cincizeci de națiuni s'au ridicat împotriva Italiei, pe chestia Etiopiei, care nu interesa direct pe nimeni, afară de Marea Britanie și Franța; nimeni nu s'a mișcat, în schimb, pentru Austria, membră a Ligii, care interesa echilibrul european. Ciudată și totuși logică înlănțuire a faptelor, care sancționează fără cruțare greșelile!

Recunoașterea imperiului italian de către Marea Britanie este reparația parțială a unei erori săvârșite din credință față de principii. Dacă ea va fi în măsură să păstreze pacea, această târzie adaptare la realități merită să fie salutată ca un act de înțelepciune politică.

In noul ei imperiu, nici în Mediterana, Bănuelile ei erau explicabile, înarmările ei puteau invoca necesitatea apărării.

SCRISORI DIN PARIS

Franța in timp de război

de RENE SAIVE

Paris, Aprilie

Organizația națiunii în timp de război pune câteva probleme pe cari parlamentul francez, în ce-l privește a ținut să le rezolve în cele mai bune condițiuni. Legea, care fixează această organizație și care va intra în curând în vigoare, este rezultatul unor lungi și minuțioase lucrări începute din 1922. Pentru ce atâta zăbavă? Pentrucă, răspunde d. René Richard, care a adus proectul de lege în fața Camerei deputaților, istoria recentă a arătat pericolele improvizației în asemenea cazuri.

„Timpul la începutul unui război, adaugă d. René Richard, nu e numai, vai! bani. Timpul este cutropire, ruine, sânge, răni adânci făcute în pământul nostru și pagube imense aduse resurselor țării... Improvizația este — ultimul război ne-a dovedit-o — obligația frecventă, sub presiunea unor necesități imperioase de a admite unele măsuri sau de a îndura condiții cari lovesc sentimentul dreptății când, bunăoară, ele puteau îngădui unora să se îmbogățească în timp ce alții luptau, sufereau și mureau".

Să fixăm mai întâi unul din principiile generale ale legii: încă din timp de pace guvernul este nevoit să pregătească măsurile de organizare pentru război, adică mobilizarea celor trei armate și folosirea tuturor forțelor și resurselor țării. Execu-

(Continuare in pagina 2-a)

Pelerinii în emoție

de IONESCU-VION

Tocmai în timpul când pelerinii creștini din toate unghiurile globului se pregăteau să meargă la Ierusalim ,ă-și plece, de Pești, genunchii în cripta Sfântului Mormânt, a venit știrea că înaltul comisar britanic din Palestina a dat ordin să fie închisă biserica adăpostitoare a tuturor nuanțelor creștinătății.

Hotărârea autorității britanice e motivată de faptul constatat de experți, că sfântul și vechiul lăcaș spre care țintesc gândurile creștinismului, amenință să se prăbușească.

Numai cei cari au avut prilejul să urce pe străzile întortochiate și strâmte ale Ierusalimului, numai cei cari au participat la sfintele slujbe ale sărbătorii Paștilor, numai cei cari au văzut nemaipomenita aglomerație și frământare din aceste zile, numai aceștia își vor da seama de emoția pe care o resimt pelerinii în fața acestei hotărâri. dictată, sigur ,din temeinice motive de garantarea vieților omenești.

In curtea bisericii Sfântului Mormânt, în apropierea amestecului de clădiri începute depe vremea Sfintei Elena, mama lui Constantin, distruse la 614, refăcute în anul 1000 și apoi la 1700, distruse în parte de un incendiu la 1807, și iar refăcute după 1860, — amestecul mulțimii creștine ce vine la fiece an să serbeze amintirea patimilor celui ce a suferit pentru omenire, ia aspectul unui târg oriental.

In interiorul întunecat al bisericii larg încăpătoare, reprezentanții cultului oficiază în fața mulțimii.

Dar, nu e reculegerea ce înconjură taina pe care cel mai umil dintre preoții noștri o transmite în cuvinte magice în slujba săptămânii mari; nu e răsuflul acela de smerenie, de tăcere respectuoasă, de pătrundere; nu e simplitatea impresionantă cu care ne-au obișnuit slujitorii lui Crist depe plaiurile noastre.

Slujba religioasă a răspândirii luminii ia, aci, un aspect teatral.

Coptii ortodoxi aduc, în manifestarea zgomotoasă a felului cum înțeleg ei creștinismul, o notă cu totul neobicinuită în oficierea sfintei slujbe.

Sâmbăta Paștilor, la amiază, înalții ierarhi își fac apariția în mijlocul bisericii.

In odăjdiile lor somptuoase reprezentanții cultului se apropie de locul pe care tradiția îl indică drept mormânt al fiului lui Dumnezeu. Noi știam că *„Veniți de primiți lumină"* se găsește, după miezul nopții, dar în inima creștinătății luminile apar cu 12 ore mai înainte, printre scobiturile dalelor ce simbolizează mormântul lui Crist.

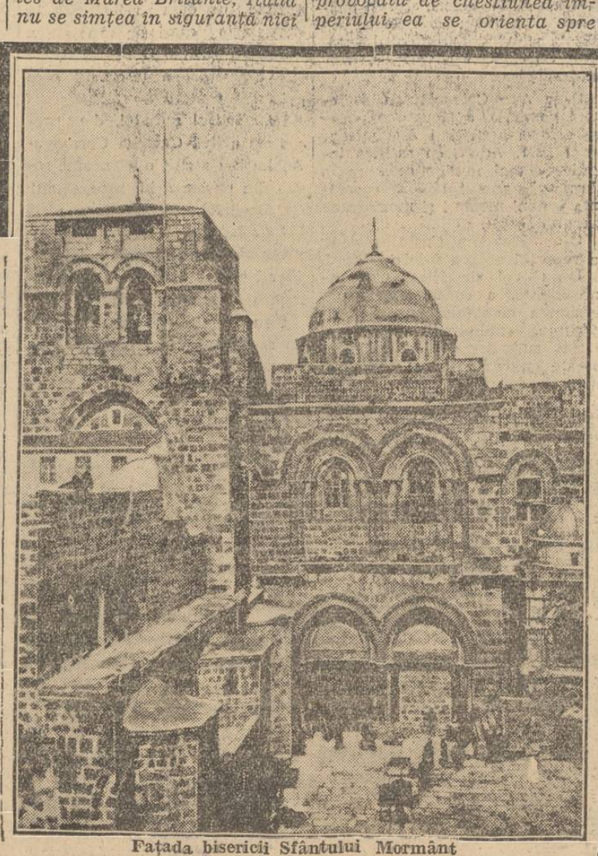

Fațada bisericii Sfântului Mormânt

Apariția luminilor și a preoților în odăjdii e salutată cu strigăte puternice și chiote din altarele unde sălășluește primitivitatea creștină a sectei numeroase a coptilor.

Reculegere deplină, pacinică domnește în celelalte altare ale ortodoxiei din cuprinsul aceluiaș sfânt așezământ.

Dar sunetele aplauzelor, dar zgomotele făcute cu vagi instrumente metalice, dar chiotele sălbatece ce răsar din colțurile unde de trei zile și trei nopți dormitează primitivii noștri coreligionari, acoperă mormântala tăcere a celor mulți și umple turlele de ecoul strident al manifestărilor nepotrivite — pentru noi — cu clipa ce amintește suprema jertfă a fiului lui Dumnezeu.

Chiuituri de horă răsună în mulțimea celor ce, cu fesul în cap, sărbătoresc în felul lor, patimile lui Isus. Nici când Patriarhul rostea în grecește dela Ioan cetire, pasagiile referitoare la crucificarea și învierea propovăduitorului, nici atunci zgomotele și chiotele nu-și diminuau intensitatea.

In genunchi, cu fruntea de piatra rece, ori cu ochii îndreptați cu o umilă implorare spre atotputernicia divină, imensa majoritate a credincioșilor era atât de cufundată în evlavioasă cucernicie, în cât nici nu auzea zgomotul celor ce-și chiuiau credința.

Absenți în fața oricărei alte preocupări ei comunicau parcă direct cu dumnezeirea sub zidurile cari au văzut perindându-se generații și generații de muritori...

Astăzi când telegramele anunță că Marea Britanie nu poate face reparațiile bisericii Sfântului Mormânt din taxele populației necreștine a Palestinei, ori în sarcina contribuabililor englezi; când cinci din comunitățile religioase se opun ca reconstrucția să se facă exclusiv de catolici, — cari și-au luat această obligație — ne închipuim emoția celor cari vor merge dela palatul lui Irod până la Golgota, pe acea *Via dolorosa* de atâtea ori descrisă, vor trece pe strada „Ecce Homo", pe lângă paraclisul sfintei Veronica, dar nu vor mai putea asculta sfânta slujbă sub acoperământul Bisericii vechi ale cărei ziduri au fost zguduite de cutremurul ce sublinia al 1927-lea an al creștinătății...